

Quy định mới của EU đối với các sản phẩm nhập khẩu

Đánh giá tác động đến Việt Nam

EU mới đây đưa 3 quy định chặt chẽ đối với các doanh nghiệp nhập khẩu vào thị trường này, nhằm mục đích thắt chặt các quy định về môi trường, hướng đến phát triển bền vững. Ba quy định này bao gồm EUDR, IUU, CBAM sẽ có các ảnh hưởng đến doanh nghiệp Việt Nam như sau:

Quy định chống phá rừng (EUDR)

- **Nội dung quy định:** EU yêu cầu các doanh nghiệp nhập khẩu hàng hóa vào EU cần đảm bảo rằng các mặt hàng nhập khẩu có nguồn gốc từ đất đai (như cao su, cà phê, dầu cọ, gỗ, cacao, v.v.) phải chứng minh không gây suy thoái rừng hoặc chặt phá rừng kể từ ngày 31 tháng 12 năm 2020.
- **Thời điểm áp dụng:** Ngày 17 tháng 12 năm 2025, Liên minh châu Âu (EU) xác nhận việc thực thi Quy định về phá rừng của EU (EUDR) đã được hoãn lại. Theo đó, EUDR sẽ được áp dụng từ ngày 30 tháng 12 năm 2026 đối với các doanh nghiệp lớn của EU, và từ ngày 30 tháng 6 năm 2027 đối với các doanh nghiệp nhỏ hơn của EU.
- **Tác động đến các doanh nghiệp xuất khẩu từ Việt Nam:** Phần lớn các doanh nghiệp chế biến và xuất khẩu gỗ/cao su sẽ chịu tác động tiêu cực từ quy định EUDR, do yêu cầu chứng minh nguồn gốc nguyên liệu không liên quan đến hoạt động phá rừng sau giai đoạn 2020–2021 tương đối phức tạp, đặc biệt trong bối cảnh chuỗi cung ứng gỗ tại Việt Nam vẫn phụ thuộc nhiều vào nguồn thu mua phân tán từ các hộ trồng rừng nhỏ lẻ. Tuy nhiên tỷ trọng xuất khẩu các mặt hàng này sang EU là không lớn, do đó, chúng tôi cho rằng các doanh nghiệp vẫn còn dư địa thời gian để điều chỉnh chuỗi cung ứng hoặc chuyển hướng sang các thị trường thay thế nhằm bù đắp phần nhu cầu từ EU khi EUDR chính thức được áp dụng.
 - Ngành gỗ: nhóm doanh nghiệp gỗ niêm yết, SAV, PTB, GTA và TTF có tỷ trọng doanh thu thị trường EU ước tính khoảng 10–15%.
 - Ngành cao su: nhóm cao su tự nhiên như GVR, PHR, chịu tác động tương đối nhỏ do chủ yếu xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc và tiêu thụ nội địa; Nhóm cao su chế biến như CSM, SRC, DRC sẽ chịu tác động lớn hơn, do doanh thu từ thị trường EU khoảng 5 - 10%/ tổng doanh thu

Về thẻ vàng IUU – rủi ro ngành thủy sản

- Thẻ vàng IUU từ EU được thiết lập từ tháng 10-2027 do xác định nhiều tàu cá khai thác ngoài khơi của Việt Nam không mang cờ quốc tịch và có dấu hiệu vi phạm chủ quyền đánh bắt ngoài biển nghiêm trọng.
- Qua các năm, nhằm mục tiêu xóa “thẻ vàng”, các cơ quan ban ngành trong nước hiện đã thông qua các luật lệ quan trọng yêu cầu (1) Tất cả các tàu cá phải mang cờ Việt Nam và (2) Kết nối dữ liệu ra khơi và kiểm tra chặt chẽ. Bên cạnh đó, Thủ tướng đã yêu cầu xử lý 100% các vụ việc vi phạm khai thác IUU còn tồn đọng, đồng thời phát đi cảnh báo đanh thép rằng các bộ trưởng, trưởng ngành và lãnh đạo các tỉnh ven biển sẽ phải chịu trách nhiệm trực tiếp, toàn diện, và đối mặt với hình thức kỷ luật nếu để xảy ra tình trạng làm giả số liệu, báo cáo sai lệch về IUU hoặc để tàu cá thuộc quyền quản lý tiếp tục vi phạm vùng biển nước ngoài.
- Khả năng được gỡ “thẻ vàng” trong kì kiểm tra vào tháng 3/2026 là khá tích cực khi cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia (VNFishbase) đã ghi nhận những bước tiến lịch sử. Tỷ lệ đăng ký và cập nhật dữ liệu đã đạt mức tuyệt đối 100%, bao phủ toàn bộ 79.360 tàu cá trên toàn quốc. Tại các địa phương trọng điểm như tỉnh Quảng Ngãi, hệ thống báo cáo ghi nhận địa phương đã hoàn thành 19/19 nhiệm vụ được giao; 100% tàu cá đang hoạt động được cấp giấy phép khai thác hợp lệ.
- Về các doanh nghiệp trên sàn: hầu hết các doanh nghiệp tập trung vào mô hình kinh doanh “Thủy sản nuôi trồng” thay vì “Thủy sản đánh bắt”. Vì vậy, tác động tiêu cực trực tiếp (ngay cả trong kịch bản xấu nhất) từ quy định IUU là khá hạn chế.

Về cơ chế điều chỉnh Carbon biên giới (CBAM)

- CBAM chính thức được áp dụng lên các sản phẩm thép, xi măng, phân bón nhập khẩu vào thị trường EU từ 01/01/2026 nhằm giảm thiểu tác động của hoạt động sản xuất và rò rỉ carbon, yêu cầu các nhà nhập khẩu phải mua chứng chỉ CBAM sau khi kết thúc giai đoạn chuyển tiếp kéo dài từ 2023 tới 2025.
- Đối với ngành thép, việc áp dụng CBAM ước tính khiến chi phí nhập khẩu tăng 15 – 25% (tùy thuộc vào công nghệ lò cao EAF/BF), khiến việc nhập khẩu thép từ các nhà sản xuất Việt Nam trở nên kém cạnh tranh hơn. Cơ hội sẽ mở ra với những nhà sản xuất có khả năng thích ứng nhanh, chuyển đổi sang sử dụng xanh trong dài hạn. Trong giai đoạn 2026 – 2027, chúng tôi cho rằng tác động của CBAM là tương đối hạn chế đối với các doanh nghiệp sản xuất thép tại Việt Nam do định hướng của các công ty nội địa đều đang dịch chuyển về thị trường trong nước nhờ triển vọng tăng cường nhu cầu với động lực chính tới từ hoạt động xây dựng gia tăng tại thị trường Bất động sản Dân dụng và Đầu tư công.
- Tương tự, đối với ngành xi măng, phân bón, sản lượng tiêu thụ phần lớn tập trung tại thị trường nội địa, do đó, rủi ro chịu tác động tiêu cực từ CBAM là rất thấp.

CTCP CHỨNG KHOÁN KB VIỆT NAM (KBSV)

Trụ sở chính:

Địa chỉ: Tầng 16&17, Tháp 2, Tòa nhà Capital Place, số 29 Liễu Giai, Phường Ngọc Hà, TP Hà Nội
Điện thoại: (+84) 24 7303 5333 - Fax: (+84) 24 3776 5928

Chi nhánh Hà Nội:

Địa chỉ: Tầng 1&2, Tòa nhà Văn phòng, số 5 Điện Biên Phủ, Phường Ba Đình, TP Hà Nội
Điện thoại: (+84) 24 7305 3335 - Fax: (+84) 24 3822 3131

Chi nhánh Hồ Chí Minh:

Địa chỉ: Tầng 21, Tòa nhà Vietinbank, số 93 - 95 Hàm Nghi, Phường Sài Gòn, TP Hồ Chí Minh
Điện thoại: (+84) 28 7303 5333 - Fax: (+84) 28 3914 1969

Chi nhánh Sài Gòn:

Địa chỉ: Tầng 1, Saigon Trade Center, số 37 Tôn Đức Thắng, Phường Sài Gòn, TP Hồ Chí Minh
Điện thoại: (+84) 28 7306 3338 - Fax: (+84) 28 3910 1611

LIÊN HỆ

Hotline: 1900 1711
Email: info@kbsec.com.vn
Website: www.kbsec.com.vn

Hệ thống khuyến nghị

Hệ thống khuyến nghị đầu tư cổ phiếu**(Dựa trên kỳ vọng tăng giá trong 6 tháng tới)**

Mua:	Trung lập:	Bán:
+15% hoặc cao hơn	trong khoảng +15% và -15%	-15% hoặc thấp hơn

Hệ thống khuyến nghị đầu tư ngành**(Dựa trên đánh giá triển vọng trong 6 tháng tới)**

Tích cực:	Trung lập:	Tiêu cực:
Vượt trội hơn thị trường	Phù hợp thị trường	Kém hơn thị trường

Ý kiến trong báo cáo này phản ánh đánh giá chuyên môn của (các) chuyên viên phân tích kể từ ngày phát hành và dựa trên thông tin, dữ liệu thu được từ các nguồn mà KBSV cho là đáng tin cậy. KBSV không tuyên bố rằng thông tin, dữ liệu là chính xác hoặc đầy đủ và các quan điểm được trình bày trong báo cáo này có thể được thay đổi mà không cần báo trước. Khách hàng nên độc lập cân nhắc hoàn cảnh, mục tiêu cụ thể của riêng mình và tự chịu trách nhiệm về các quyết định đầu tư của mình. Chúng tôi sẽ không có trách nhiệm đối với các khoản đầu tư hoặc kết quả của chúng. Những tài liệu này là bản quyền của KBSV và không được sao chép, phân phối lại hoặc sửa đổi mà không có sự đồng ý trước bằng văn bản của KBSV. Nhận xét và quan điểm trong báo cáo này có tính chất chung, chỉ nhằm mục đích tham khảo và không được phép sử dụng cho bất kỳ mục đích nào khác.